

CADRUL FISCAL

Modul 8.1. Politica bugetar – fiscală



1. LEGISLAȚIA FISCALĂ
2. RAPORTARE FISCALĂ
3. GHIȘEU UNIC DE RAPORTARE
ELECTRONICĂ. PLATFORMĂ UNICĂ DE
RAPORTARE
4. DECLARAȚIA ELECTRONICĂ
5. E-FACTURA
6. AMORTIZAREA ÎN SCOPURI FISCALE A
MIJLOACELOR FIXE
7. ASPECTE GENERALE PRIVIND
AMORTIZAREA. METODA LINEARĂ DE
CALCULARE A AMORTIZĂRII ÎN SCOPURI
FISCALE. DEDUCEREA AMORTIZĂRII
8. IMPOZITELE ȘI TAXELE ÎN REPUBLICA
MOLDOVA
9. TAXA PE VALOARE ADĂUGATĂ
10. IMPOZITUL PE VENIT DIN ACTIVITATEA DE
ÎNTRERINZĂTOR. IMPOZITELE ȘI
CONTRIBUȚIILE DIN SALARIU
11. PLANIFICAREA FISCALĂ EFICIENTĂ PRIN
PRISMA APLICĂRII DIFERITOR METODE DE

LEGISLAȚIA FISCALĂ – REGLEMENTAREA CADRULUI FISCAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

1. CODUL FISCAL

Art. 3 al Codului Fiscal prevede expres următoarele:

- (1) Legislația fiscală se compune din prezentul cod și din alte acte legislative adoptate în conformitate cu acesta.
- (2) Actele normative adoptate de către Guvern, Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat în baza și pentru executarea prezentului cod nu trebuie să contravină prevederilor lui sau să depășească limitele acestuia.
- (3) În cazul în care prevederile prezentului cod diferă de prevederile altor acte legislative privind impozitarea și acordarea înlesnirilor fiscale, se aplică prevederile codului.
- (4) În cazul apariției unor coliziuni între actele normative indicate la alin.(2) și alte acte normative ce rezultă din prezentul cod, se aplică dispozițiile codului.
- (5) Impozitarea se efectuează în baza actelor legislației fiscale publicate în mod oficial, care sînt în vigoare la termenul stabilit pentru achitarea impozitelor și taxelor .
- (6) Interpretarea (explicarea) prevederilor actelor legislației fiscale se efectuează de către organul care le-a adoptat, dacă actul respectiv nu prevede altceva. Orice interpretare (explicare) se publică în mod oficial.

RAPORTARE FISCALĂ

- În cazurile prevăzute de legislația fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte în termenul stabilit dări de seamă pentru fiecare tip de impozit sau de taxă, pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.
- Cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislația fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dări de seamă privind impozitele, taxele, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

GHIȘEUL UNIC DE RAPORTARE ELECTRONICA

- Serviciul “Ghișeu unic de raportare electronica” a fost elaborat în vederea simplificării procedurii de raportare fiscală, financiară, statistică pentru toți actorii implicați în acest proces.
- Este un punct unic de prezentare a rapoartelor de către contribuabili către autoritățile publice vizate — Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, și Biroul Național de Statistică.

GHİȘEUL UNIC DE RAPORTARE ELECTRONICA

- Site-ul <https://raportare.gov.md> (site-ul oficial al ghișeului unic de raportare electronică) cuprinde următoarele module de bază:
- ☐ Autentificare;
- ☐ Înregistrare;
- ☐ Raportează on-line;
- ☐ Informații utile;
- ☐ Contacte;
- ☐ Modulul cu date statistice;
- ☐ Asistență on-line (Skype și e-mail);



RAPORTARE ELECTRONICĂ
SISTEM DE RAPORTARE ELECTRONICĂ

Ghișeu unic de raportare electronică



Autentificare



CENTRUL DE APEL
0 8000 1525

Raportează on-line ▾

Informații utile ▾

Contacte

131

rapoarte disponibile pentru
prezentare online

74 780

cetățeni dețin acces la Ghișeu
unic de raportare

57 146

agenți economici dețin acces la
Ghișeu unic de raportare

RAPORTARE.GOV.MD

- I. Pentru a depune rapoarte on-line prin intermediul sistemului „Ghișeu unic de raportare electronică”, trebuie să fie parcurși pașii necesari pentru autentificare.
- II. După autentificare, la modulul „Raportează on-line” se pot găsi toate rapoartele structurate după Autoritățile publice.
- III. Rapoartele sunt ordonate după categorii de impozite sau domenii de activitate. Fiind ordonate astfel, rapoartele pot fi identificate după această clasificare sau prin modulul de căutare.



DECLARAȚIA ELECTRONICĂ



SERVICIUL DE RAPORTARE FISCALĂ ELECTRONICĂ ESTE DISPONIBILĂ ATÎT PENTRU PESOANELE FIZICE, CÎT ȘI PENTRU PERSOANELE JURIDICE

Persoane fizice

- ☐ Serviciul oferă tuturor persoanelor fizice posibilitatea de a depune rapoartele fiscale cu aplicarea semnăturii electronice. Serviciul reprezintă un instrument eficient atît de creare, verificare și transmitere a declarațiilor privind impozitul pe venit completată manual și precompletată automat de sistem conform datelor prezentate de angajatori prin intermediul rețelei internet, fără necesitatea de deplasare la organul fiscal cît și de creare, verificare și transmitere a cererilor de restituire a impozitului pe venit achitat în plus.
- ☐

Persoane juridice

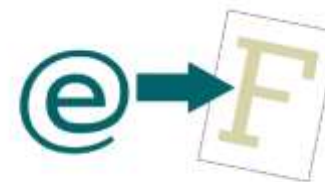
- ☐ În cazul persoanelor juridice, declarația electronică reprezintă un instrument eficient de creare, verificare și transmitere a rapoartelor fiscale prin intermediul rețelei internet de către agenții economici, cu aplicarea semnăturilor electronice eliberate de centrele acreditate în domeniu. De asemenea, oferă posibilitatea de a importa rapoartele fiscale pregătite preventiv în programele de evidență contabilă a contribuabililor.
- ☐

E-FACTURA

Sistemul informațional „e-Factura” este unul din serviciile electronice ale Serviciului Fiscal de Stat care are drept obiectiv primordial informatizarea procesului de circulație a documentelor între furnizorii și beneficiarii facturilor și facturilor fiscale.

Pentru utilizarea serviciului este necesar să utilizați numele de utilizator și parola de autentificare pe portalul servicii.fisc.md.

De asemenea pentru utilizarea sistemului „e-Factura” utilizatorul trebuie să dețină semnătura electronică eliberată de Centrul de Certificare a Î.S. „Fiscservinform” sau semnătura digitală eliberată de un centru de certificare acreditat.



MANUALUL DE UTILIZARE A SERVICIULUI E-
FACTURA POATE FI ACCEST PE SITE-UL:
[HTTPS://SERVICII.FISC.MD/EFACTURA.ASPX](https://servicii.fisc.md/efactura.aspx)

- **Etapele Procesării Facturilor Fiscale și Facturilor la Furnizor**
- În dependență de tranzacția care are loc, rolul/locul agentului economic poate să varieze, de aceea locul de lucru este elaborat cu prevederea variantelor de participare la tranzacții. Facturile Fiscale și Facturile parcurg o succesiune prestabilită de etape de prelucrare care se stabilește de latura agentului economic în tranzacție. În cazul când agentul economic acționează în calitate de furnizor, el este responsabil pentru emiterea facturilor și Facturilor pentru bunurile furnizate, semnarea lor și trimiterea ulterioară a documentelor enumerate spre cumpărător.

AMORTIZAREA ÎN SCOPURI FISCALE A MIJLOACELOR FIXE

- Amortizarea în scopuri fiscale se calculează pentru mijloacele fixe reflectate în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și care sunt prevăzute a fi utilizate în activitatea de întreprinzător, a căror perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea sa depășește suma stabilită de art. 26¹ alin. (2) din Codul fiscal nr. 1163/1997. (6000 lei)
- Alin. (2) al art. 26¹ Cod Fiscal, prevede că mijloacele fixe pe care se calculează amortizarea este proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și care este prevăzută a fi utilizată în activitatea de întreprinzător, a căror valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma de 6000 de lei.





→ • Conform HG Nr. 704 din 27-12-2019 pentru aprobarea Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale, sînt considerate, de asemenea, mijloace fixe supuse amortizării în scopuri fiscale investițiile efectuate în mijloacele fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional, locațiune, concesiune, arendă, comodat, sublocațiune sau al altor tipuri de contracte care dau dreptul de folosință a acestora.

• Prin investiție se înțelege excedentul cheltuielilor ce țin de reparație, îmbunătățire și altele asemenea în privința mijloacelor fixe respective asupra cheltuielilor menționate, permise spre deducere în perioada fiscală conform modului stabilit la art. 26¹ alin. (11) din Codul fiscal nr. 1163/1997.

→ • Mijloacele fixe primite ca aport în capitalul social și mijloacele fixe primite în gestiune economică, care sunt prevăzute a fi utilizate în activitatea de întreprinzător reprezintă obiect al calculării amortizării.

ASPECTE GENERALE PRIVIND AMORTIZAREA

- Amortizare reprezintă recuperarea treptată, atât din punct de vedere contabil, cât și fiscal, a tuturor costurilor ce sunt aferente achiziției, construirii, producerii, asamblării, instalării sau a îmbunătățirii imobilizărilor amortizabile.
- Rolul amortizării este de a deduce acea valoare amortizabilă anuală, calculată pe baza valorii totale a activului asupra perioadei totale de viață utilă, valoare care va conserva în companie resurse care să ajute la reconstituirea imobilizărilor, chiar prin utilizarea activelor deja existente.

AMORTIZAREA DUPĂ METODA LINIARĂ ESTE FOLOSITA CEL MAI DES ATAT ÎN TEORIE, CAT ȘI ÎN PRACTICĂ ȘI PRESUPUNE UTILIZAREA, ÎNTR-UN MOD CONSTANT, A ACTIVELOR PE DURATA DE VIAȚĂ UTILĂ

Amortizarea mijloacelor fixe în scopuri fiscale se calculează anual, proporțional lunilor în care acestea se află în funcțiune pe parcursul perioadei fiscale respective, prin utilizarea metodei liniare.

!!! Pentru mijloacele fixe utilizate sezonier, precum și pentru cele aflate în procesul de reparație, de modernizare, în conservare, temporar sau integral pe parcursul perioadei fiscale, dar care nu sînt scoase din funcțiune, amortizarea se calculează pentru întreaga perioadă fiscală

- **METODA DE CALCULARE A AMORTIZĂRII**

- Amortizarea mijloacelor fixe se calculează începând cu luna următoare celei în care acestea se pun în funcțiune.
- Amortizarea costurilor ulterioare capitalizate se calculează începând cu luna următoare celei în care a avut loc capitalizarea.
- Ultima lună de calculare a amortizării mijloacelor fixe este luna expirării duratei de funcționare utilă, a scoaterii din funcțiune sau a ieșirii acestora de la entitate.
- Mărimea anuală a amortizării ce urmează a fi dedusă se determină prin **înmulțirea valorii amortizabile a mijloacelor fixe** cu **norma de amortizare respectivă**, care se raportează la 12 luni și se înmulțește cu numărul de luni în care mijloacele fixe se află în funcțiune pe parcursul perioadei fiscale:

- **FORMULA:**

- $A = [(V * Na)/12]*D,$

- **METODA DE CALCULARE A AMORTIZĂRII**

- **FORMULA:**

- **$A = [(V * Na)/12]*D$**

- A – amortizarea anuală calculată în scopuri fiscale, proporțional lunilor de aflare în funcțiune;
 - V – valoarea amortizabilă, care poate fi valoarea de intrare sau valoarea de intrare ajustată
 - Na – norma amortizării;
 - D – numărul de luni în care mijloacele fixe se află în funcțiune pe parcursul perioadei fiscale.



IMPOZITELE ȘI TAXELE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- În conformitate cu Codul Fiscal, impozitele instituite în Republica Moldova se clasifică după două criterii: – după trăsăturile de fond și formă: directe și indirecte; – după instituțiile ce le administrează: generale de stat și locale.



**Sistemul impozitelor și taxelor
generale de stat:**

```
graph LR; A[Sistemul impozitelor și taxelor generale de stat:] --- B[1. impozitul pe venit<br/>2. Taxa pe valoare adăugată<br/>3. Accizele]; A --- C[4. Impozitul privat<br/>5. Taxa vamală<br/>6. Taxele rutiere];
```

1. impozitul pe venit

2. Taxa pe valoare adăugată

3. Accizele

4. Impozitul privat

5. Taxa vamală

6. Taxele rutiere

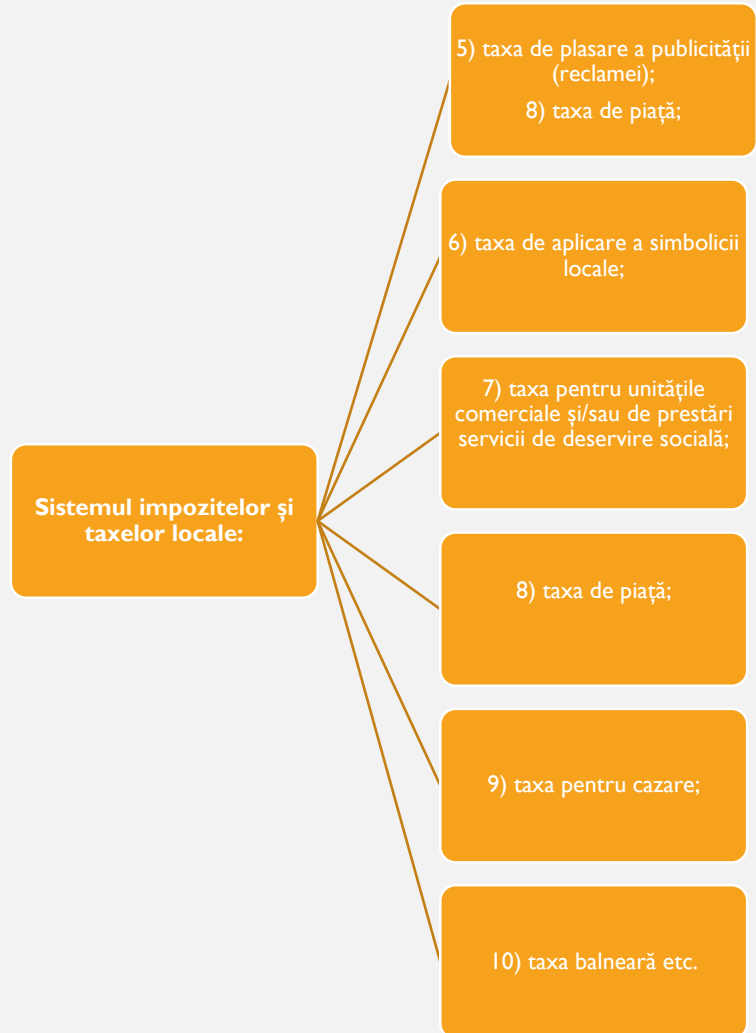
**Sistemul impozitelor și
taxelor locale:**

1) impozitul pe bunurile
imobiliare;

2) taxele pentru resursele
naturale;

3) taxa pentru amenajarea
teritoriului;

4) taxa pentru dreptul de a
organiza licitații locale și
loterii pe teritoriul unității
administrativ – teritoriale;



CAPITOLUL 11 COD FISCAL AL REPUBLICII MOLDOVA

IMPOZITAREA NEREZIDENȚILOR. PREVEDERI SPECIALE PENTRU TRATATELE INTERNAȚIONALE

REZIDENT

- Orice persoană fizică care corespunde uneia din cerințele de mai jos:
 - A) are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv:
 - - se află la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, sau în deplasare peste hotare;
 - - este persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exercițiul funcțiunii peste hotare;
 - B) se află în Republica Moldova cel puțin 183 de zile pe parcursul anului fiscal;
 - C) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică a cărei activitate este organizată sau gestionată în Republica Moldova ori al cărei loc de bază de desfășurare a activității este Republica Moldova.

NEREZIDENT

- Orice persoană fizică care nu este rezident în conformitate cu cele menționate mai sus, ori, deși are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv se află la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, sau în deplasare peste hotare sau este persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exercițiul funcțiunii peste hotare, ori, deși are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv: se află la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, sau în deplasare peste hotare; este persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exercițiul funcțiunii peste hotare, **se află în Republica Moldova:**
 - - în calitate de persoană cu statut diplomatic sau consular ori în calitate de membru al familiei unei asemenea persoane;
 - - în calitate de colaborator al unei organizații internaționale, create în baza tratatului internațional la care Republica Moldova este parte, sau în calitate de membru al familiei unui asemenea colaborator;
 - - la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, dacă această persoană fizică s-a aflat în Republica Moldova exclusiv în aceste scopuri;
 - - exclusiv în scopul trecerii dintr-un stat străin în alt stat străin prin teritoriul Republicii Moldova (trecere tranzit);
- b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică care nu corespunde cerințelor pct.5) lit.b).

**ÎNTREGUL VENIT AL CONTRIBUABILULUI NEREZIDENT SE ÎMPARTE ÎN VENIT
OBȚINUT:**

**A) ÎN REPUBLICA MOLDOVA DIN ACTIVITĂȚI DE ÎNTREPRINZĂTOR SAU DIN MUNCA
PRIN CONTRACT (ACORD) DE MUNCĂ;**

**B) PESTE HOTARELE REPUBLICII MOLDOVA DIN ACTIVITĂȚI DE ÎNTREPRINZĂTOR
SAU DIN MUNCA PRIN CONTRACT (ACORD) DE MUNCĂ.**

Se impozitează, în baza regulilor diferite stabilite de Codul Fiscal, următoarele categorii de venituri ale nerezidenților:

- 1 - Veniturile nerezidenților care nu desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă;
- 2 - Veniturile nerezidenților obținute de la alte persoane rezidente;
- 3 - Veniturile nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă;
- 4 - Veniturile nerezidenților care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova conform art.5 pct.15¹) (enurile de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau alt caracter);
- 5 - Veniturile nerezidenților care exercită activitate pe șantierul de construcție;
- 6 - Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi rezidentă sau care obține statut de rezident.
-

TAXA PE ALOARE ADĂUGATĂ



DEFINIȚIE – ART. 93 COD FISCAL AL REPUBLICII MOLDOVA

IMPOZIT DE STAT CARE REPREZINTĂ O FORMĂ DE COLECTARE LA BUGET A UNEI PĂRȚI A VALORII MĂRFURILOR LIVRATE, SERVICIILOR PRESTATE CARE SÎNT SUPUSE IMPOZITĂRII PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA, PRECUM ȘI A UNEI PĂRȚI DIN VALOAREA MĂRFURILOR, SERVICIILOR IMPOZABILE IMPORTATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA.



Cote TVA

8% - la pâinea și produsele de panificație, la laptele și produsele lactate – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate), livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art.103 alin.(1) pct.2) Cod Fiscal; la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atît la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale wtc.

12% – la serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort, în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalow, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei, la produsele alimentare și/sau băuturi, cu excepția producției alcoolice, preparate sau nepreparate, pentru consumul uman, însoțite de servicii conexe care să permită consumul imediat al acestora, realizate în cadrul activităților care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei.

Scutirea de TVA fără drept de deducere – reglementată la art. 103 Cod fiscal

Scutirea de TVA cu drept de deducere – reglementată la art. 104 Cod fiscal

IMPOZITUL PE VENIT DIN ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR

- O parte componentă a venitului brut este venitul din activitatea de întreprinzător. (art. 18 Cod Fiscal)
- Venitul obținut din activitatea de întreprinzător este impozabil.
- Alin. (2) al art. 83 Cod Fiscal reglementează categoriile de persoane care sunt obligate să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit.
- Art. 84 al Codului fiscal, prevede obligativitatea achitării impozitului, nu mai târziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din:
 - a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau
 - b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.

IMPOZITELE ȘI CONTRIBUȚIILE DIN SALARIU

Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținând cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern.



IMPOZITELE ȘI CONTRIBUȚIILE DIN SALARIU

- Modul de calculare a impozitului pe venit este reglementat de Regulamentului cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către angajator în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 697 din 22.08.2014

IMPOZITELE ȘI CONTRIBUȚIILE DIN SALARIU

- Subiecți ai impunerii la sursa de plată, conform art. 88 din Codul fiscal, sînt:
 - 1) angajații care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție în schimbul unui salariu, pe bază de contract individual de muncă;
 - 2) persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care prestează servicii și/sau efectuează lucrări.

12%

MODUL DE CALCULARE ȘI REȚINERE A IMPOZITULUI

- Impozitul pe venit se calculează și se reține de către patron la momentul îndreptării venitului impozabil spre plată, determinat ca diferența dintre venitul obținut de angajat sub formă de salarii (inclusiv prime, facilități etc.) și suma deducerilor permise de legislație (prime de asigurări obligatorii de asistență medicală), precum și a scutirilor la care are dreptul angajatul, conform legislației fiscale.
- Cota impozitului pe venit din salariu este stabilită la art.15 lit. a) din Codul fiscal - pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății – în mărime de 12% din venitul anual impozabil;



THANK
You! 😊